

In een van Boudewijn Büchs columns in de *VARA-gids*, begin 2000, komt de volgende opvallende passage voor: 'Pas werd mij in een televisieprogramma nog gevraagd wat mijn grootste passie in het leven was. Ik heb veel hartstochten, maar muziek is een passie die mij al mijn leven lang begeleidt. Ik antwoordde dus dat muziek mijn ultieme hartstocht is.'

Wat nu? Was muziek inderdaad de ultieme passie van Boudewijn? Dus niet het boek, niet de literatuur, niet het reizen, niet de geschiedenis, niet de natuurhistorie, maar muziek? Laat ik proberen aan te tonen dat dit inderdaad wel eens waar zou kunnen zijn geweest.

In de vroegste periode van Boudewijns dichterschap - vanaf zijn debuut in 1975 tot aan het verschijnen van zijn eerste bibliofiele bundel *Nohant* in 1979 - zou bijna de helft van zijn verzen een titel dragen die ontleend was aan de titel van of een regel uit een 'songtekst', altijd met (tussen haakjes) vermelding van de tekstdichter, componist en/of uitvoerende. Zo dragen deze verzen titels met verwijzingen naar representanten van zeer uiteenlopende muziekgenres: van Pat Boone tot de Pretty Things, van Quicksilver Messenger Service tot Blondie; van Chuck Berry tot de Mothers Of Invention en van Wanda Jackson tot Roxy Music. Roy Orbison, Elvis Presley en Buddy Holly kwamen meerdere malen aan bod, de Rolling Stones zelfs tien keer en Mick Jagger werd maar liefst vijftientig keer vermeld.

Géén Beatles, dat spreekt vanzelf. Géén Beatles? Maar dat typoscript van het vers *Strawberry Fields Forever* (John Lennon) dan, geschreven op 25/26 december 1977, zoals vermeld in mijn in 1991 verschenen catalogus *De Literaire Nalatenschap van Boudewijn Büch*? Dat gedicht bestaat natuurlijk niet, dit was de ingreep van een Beatles-fan uit wraak voor al dat Stones-geweld. Als reactie hierop mocht ik van de bedrogen dichter een zuur glimlachje in ontvangst nemen. Na 1979 zou het, op een handjevol uitzonderingen na, afgelopen zijn met deze manier van betitelen, de dichter had zich op andere thema's toegelegd.

Maar ook in het 'echte leven' hield Boudewijn zich met muziek bezig. Zo schreef hij eind jaren 70 een aantal artikelen voor muziekkrant *Oor*, waarvan het stuk *De Nachten van Mick Jagger* - een uitgebreide analyse van het gebruik van kleuren in teksten van de Rolling Stones - het meest opvallend was.

Boudewijns boek *Rock & Roll, een Persoonlijke Geschiedschrijving* uit 1991 geeft een goed beeld van zijn 'muzikale loopbaan' tot dan toe; het bevat ook een uitgebreide weergave van het interview dat hij Mick Jagger voor de televisie afnam. Boudewijn ontmoette door de jaren heen ten behoeve van diverse media nog andere helden: Bill Haley, B.B. King, Roy Orbison, Carl Perkins, Muddy Waters en zelfs Cliff Richard.

Hoe vertaalde Boudewijns hartstocht voor muziek zich in zijn verzamelwoede en koopgedrag?

Gedurende vele jaren - aanvankelijk via De Slegte in de hoofdstedelijke Kalverstraat, later vanuit mijn nieuwe antiquariaat 'AENIGMA books & prints', eveneens te Amsterdam - heb ik Boudewijn met grote regelmaat spullen kunnen leveren die betrekking hadden op vrijwel al zijn verzamelgebieden: boeken, handschriften, oude en moderne grafiek, zeg maar alles behalve postzegels en opgezette vlinders. Zo fanatiek, zeg maar gerust maniakaal als hij uitgaven over deze onderwerpen verzamelde, zo vrijblijvend en gemoedelijk was zijn aankoopgedrag als het om muzikale zaken ging. Wilde hij van bepaalde boeken of prenten met alle geweld de meest exclusieve edities bezitten, soms zelfs in veelvoud, voor een mopje muziek was een CD meestal genoeg; kortom: het ging hem niet zozeer om de verschijningsvorm maar meer om de muziek zelf.

Het spreekt vanzelf dat ik Boudewijn desondanks menig aangenaam muziekgevalletje heb kunnen slijten, maar dus niet de legendarische eerste LP van de Velvet Underground in de 'afpelbare bananenhoes' van Andy Warhol; hij bezat immers het CD-tje al.

Zou Boudewijn bijkans een moord hebben gedaan voor een gesigneerd werkje van Sylvia Plath en bleef een handschriftje van Arthur Rimbaud voor hem het ultieme, onbereikbare ideaal, voor een handtekening van Janis Joplin of Jim Morrison wenste hij de knip niet te trekken. 'Veel te duur,' bromde hij dan, terwijl hij wel beter wist. Natuurlijk zijn er uitzonderingen te noemen; zo was de combinatie Rolling Stones en Andy Warhol voor Boudewijn onweerstaanbaar, met alle gevolgen van dien.

Gedurende de talloze malen dat Boudewijn en ik elkaar in de loop der jaren ontmoet hebben - bij mij in het antiquariaat, bij hem thuis op de Keizersgracht of elders - hebben wij over van alles en nog wat gesprekken gevoerd; gesprekken over zijn werk; over zijn reizen, over de literaire wereld, over de lasten en lusten van het verzamelen, enzovoorts.

Maar de beste herinneringen bewaar ik aan onze conversaties over muziek, want met wie kan een mens drie kwartier discussiëren over de diverse brilmonturen van Buddy Holly of over de schoonheid van het nummer *Earth Angel* van de Penguins? Boudewijns regelmatig terugkomende vraag of ik een zanger kende met een betere, warmere stem dan Roy Orbison ('de Werther van de rock') moest ik telkens ontkennend beantwoorden.

Over veel zaken waren we het eens: de Ozark Mountain Daredevils zijn onderschat; Dolly Parton is de ultieme country-zangeres en de Cowboy Junkies ('alsof Nico leeft en Lou Reed weer zijn best doet') zijn minstens zo briljant als de Velvet Underground. Maar over één ding zouden wij van mening blijven verschillen: voor hem waren de Rolling Stones

ooit de belangrijkste band ter wereld, voor mij waren dat (uiteraard) de Beatles. Eigenlijk was Boudewijn in de jaren 90 niet echt meer een fan van de Stones; hij verdiepte zich liever in mindere goden als de Yardbirds en de Animals. Is het trouwens ooit iemand opgevallen dat de fysieke verschijning van Boudewijn Büch het midden hield tussen Mick Jagger en Eric Burdon, de voorman van de Animals? Tussen de superster Jagger en de kleine, gezette anti-held Burdon, die tot op de dag van vandaag de kost verdient met het ten gehore brengen van slappe aftreksels van zijn eigen songs?

Weinig mensen zullen weten dat veel van de ideeën voor de aan muziek gewijde afleveringen van de televisiereeks *De Wereld van Boudewijn Büch* ontstonden tijdens deze gesprekken. Kort geleden stuitte ik tijdens het ordenen van mijn archief op een lijst met op plaatsnamen gebaseerde songtitels, een lijst die ik op verzoek van Boudewijn had samengesteld, nadat hij mij zijn eigen lijstje had laten zien. Bovenaan stond Tony Christies *Amarillo*. Wie herinnert zich nog de wonderlijke aflevering die in deze plaats werd opgenomen, legendarisch omdat er niets, werkelijk niets te beleven was?

Eigenlijk had mijn opsomming moeten beginnen met *Abilene*, een prachtig nummer van John D. Loudermilk, maar Boudewijn had mij al eerder duidelijk gemaakt dat hij niets met deze onderschatte musicus had. Maar wat een geweldige uitzending zou dat hebben opgeleverd: Boudewijn orerend over het Texaanse stadje Abilene, sinds jaar en dag in conflict met een buurgemeente met de fantastische naam Buffalo Gap.

Ik moet bekennen dat Boudewijns keuze voor *Talahassie Lassie* van het surfduo Jan and Dean mij nogal teleurstelde: tot op de dag van vandaag betreur ik het feit dat mijn advies om hun *Anaheim, Azusa and Cucamonga Sewing Circle, Book Review and Timing Association* - nummer twee op de lijst - te 'doen' in de wind werd geslagen; dit lied was alleen al om de bizarre titel een volledige uitzending waard geweest.

Op onze lijstjes stonden uiteraard steden als Kansas City, Jackson, Memphis en New Orleans, maar - zo vroegen wij ons tijdens enkele verhitte discussies af - zou televisiekijkend Nederland misschien ook willen weten wie Merle Haggards Okie from Muskogee is; of Onze Lieve Heer inderdaad in New York City woont, zoals Harry Nilsson ons wilde doen geloven, of wat er zoal te beleven is in Saginaw, Michigan, zo hartverscheurend vertolkt door de door ons beiden zo bewonderde Lefty Frizzel? Zou de kijker wellicht behoefte hebben om Boudewijn te zien paraderen door Buck Owens' *Streets of Laredo* of hem in een telegraafpaal te zien klauteren, zoals Glen Campbells *Wichita Lineman* deed?

Over enkele nummers bestond geen enkele twijfel, zoals Jesse Winchester's *Biloxi* ('een chagrijn van een kerel was dat, maar wat een schitterend lied'); Gene Autry's *Mexicali Rose*,

L.A. Woman van de Doors: men heeft ze allemaal voorbij zien komen en velen zullen zich nog herinneren hoe het magistrale oeuvre van de Canadees/Amerikaanse The Band in één enkele aflevering meesterlijk werd samengevat aan de hand van hun *Acadian Driftwood*.

Tja, het waren wonderlijke zoektochten. Hadden wij aanvankelijk al het vermoeden dat Hank Snows *Bluebird Island* niet zou bestaan; ons onderzoek naar *The Wabash Cannonball* - een nummer uit pakweg 1880, bekend geworden door onder meer de Carter Family, over een trein die reed 'from the great Atlantic Ocean to the wide Pacific shore, from sunny California to ice-bound Labrador' - leverde een bittere teleurstelling op; het lied heeft niets met Wabash, Illinois te maken. Sterker nog: de trein bestond alleen in het brein van de anonieme schrijver.

Toch zou het mij helemaal niet verbaasd hebben als Boudewijn in staat zou zijn gebleken om over dit illusionaire traject een onvergetelijke, geloofwaardige uitzending te maken.

Eric Schneyderberg

Tekst uit *Büchboek, Liber Amicorum* (Leiden, de Kler, 2004).

ERRATUM, pag 1:

Blue Moon Revisted - Cowboy Junkies = Blue Moon Revisited (Cowboys Junkies)

Eric Schneyderberg

www.aeric.nl